

jorden. Det er en af de store Forsømmelser, som gjør, at her saa ofte, og jeg troer berettiget, fremtræder Klager; der er fra Regjeringsens Side ikke taget nogensomhelst alvorlig Forholdsregel i saa Henseende, og alle de Bestemmelser, som med Hensyn hertil findes i Lovgivningen, ere saa at sige glemte, forsømte og tilfidesatte. En af de første Ting, der vilde være at gjøre, var, at der blev truffet meget skarpe Foranstaltninger for at paasee, at Lovgivningen, Bondejorden angaaende, blev fuldstændig haandhævet fra Fæstledighed til Fæsttiltrædelse, at der i dette Tilbrum ikke skete nogen Forandring, som ikke var strengt lovlig, eller at man ifald en tilstøt Forandring krævede en Bevilling, da fik en Bevilling, saafremt det ikke lyffes os at forhindre, at slike Bevillinger herefter blive givne; at det blev strengt paaseet, at hele Bondejorden blev haandhævet i sin nærværende Skikkelse til Brug for Fæsterne; jeg siger ikke for den eller den Fæst, men for Fæsterne i det Hele taget. Det er Haabet om, at man kan bruge denne Mellemtid, der frister Mange ind paa Gudsforholdet. Et andet Haab, som ogsaa bringer til mere og mere at ville benytte Loven af 1787, ifald den bliver staaende, det er, at medens man paa den ene Side udlægger Bondejord til Skov, tager man paa den anden Side fra Skoven og lægger ud til Agerjord. Skovinteresserne blive haandhævede, hvergang det gjælder om at lægge til Skoven, og Agerbrugsinteresserne blive haandhævede i Ministeriet, hvergang der bliver Spørgsmaal om at tage Jord fra en Skov og lægge ud til Agerbrug; paa den Maade er det Hele blot, at man flytter Jorden fra Fredskov og lægger den ind under Hovedgaardsjorderne. Det er en Plan, som man mere og mere gaaer løs paa, og naar man under den hele Udvikling af Lovgivningen dog tilfodt kommer til at give en større Frihed med Hensyn til Brugen af den Jord, som nu engang ligger til det ene eller til det andet Brug og maaskee ikke haandhæver saa nøie, at Fredskovsarealet skal vedblive at være det samme, saa vil maa ogsaa engang see, hvor den Bondejord, som paa den Maade indtages under Fredskoven, gaaer hen, den gaaer ind under Hovedgaardsjorderne, men den gaaer

aldrig tilbage under Bondejorden. Vi have ogsaa nyligt hørt, hvor besynderligt det hele Hartkornsvæsen stiller sig; man skulde troe, at Faren i den Henseende nu var forbi, men endnu er der en meget stor Fare; der er skeet og skeer ikke saa ringe Misbrug i den Retning. Denne Maade, at flyde Hartkornet over paa Andre, end hvor det egentlig skal være, hænger nøie sammen med et meget maadeligt anordnet Matriculsystem; den hele Omsmagen af Jorder, efterat vi have faaet Matriculfort over alle Jorder, hvorved man tager visse Jordstykker og siger: de skulle have den og den Taxt, er i sig selv en falsk og urigtig Forholdsregel. Man skal følge Matriculnumerne, saaledes som de engang ere, man kender dem, man har Kort derover, og dersom Godseierne ikke have Kort derover, saa skulle de aldeles ingen Ret have til at kunne røre ved Jorderne; thi de skulle ved at have Kortene kunne rejsfærdiggjøre deres Forlangende. De Misbrug, som her ere paapegede, og som ere meget stærke, hænge sammen med en uheldig Anordning, af vort Matriculvæsen og det saakaldte Jordsmagersystem, det er et meget ulykkeligt System, der skriver sig, troer jeg, fra en Uvidenhed, men som dog nu burde være forbi.

Indenrigsministeren: Der var i det sidste Foredrag, som den ærede Rigsdagsmand holdt, et enkelt Punkt, hvor han slog paa en Combination af forskellige Bestemmelser, som ganske vist kan føre til Resultater, som under andre Omstændigheder ikke kunde fremkomme; jeg troer ikke, at det under denne Sag vil føre videre at komme ind derpaa, men det er ganske rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand antydede, at der ved en Combination af Magelæg, som ikke kan nægtes, og af Afgang til at anvende Bestemmelserne i Forordningen af 27de Septbr. 1805, kan fremkomme Resultater, som ikke kunne fremkomme ved nogen enkelt Anvendelse, enten af den ene eller den anden af disse Bestemmelser. Naar jeg forøvrigt med al mulig Agtelse for den Følelse, der bragte den ærede Rigsdagsmand til at udtale sig med saa stor Barme, ikke kunde lade være at ryste paa Hovedet over den Maade, hvorpaa han appeller-